

عنوان مقاله:

استعاره مفهومی بت در عرفان اسلامی و مقایسه آن با زیبایی شناسی روح هگل

محل انتشار:

پژوهشنامه ی متون ادبی دوره ی عراقی، دوره 2، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

هادی نورمحمدی کمال - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبایی تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

استعاره از دیرباز در شکل ادبی و بلاغی آن مورد توجه ادبا بوده است، اما با نظریاتی که لیکاف و جانسون درباره استعاره های مفهومی ارائه دادند، استعاره معنای گسترده و بااهمیت تری یافت. یکی از استعاره هایی که در ادبیات فارسی از جنبه های ادبی بسیار مهم بوده و مایه خلاقیت هنری و زیبایی شناسی شده، استعاره بت است. چون عرفا درباره بسیاری از اصطلاحات و مفاهیم ادبیات عاشقانه برداشت های عرفانی داشته اند، در مورد بت نیز برداشت ها و تعابیر متفاوتی به کار برده اند. این اصطلاح در میان تعابیر دینی اهمیت زیادی دارد؛ زیرا بت پرستی با عقوبت همراه بوده است؛ به همین دلیل می توان ادعا کرد که عرفایی چون مولوی و شبستری و ابن عربی با توجه به این که در نظرات خود به رحمت الهی توجه بیشتری داشته اند، به استعاره زدایی از بت پرداخته اند. برای مقایسه، در تفکرات هگل نیز مشابه چنین نظریه ای را در زمینه پیکرتراشی یونانیان شاهدیم. در این مقاله با اتکا به این موارد در پی اثبات این مسئله هستیم که استعاره های مفهومی از دیرباز مورد توجه متفکران و به ویژه عرفا در تفاسیرشان بوده است. هرچند این متفکران از نظام و چارچوبی که لیکاف و جانسون ارائه داده اند، بی بهره بوده اند، اما این مسئله را به شکل دیگر و در قالب دیگری مطرح کرده اند.

کلمات کلیدی:

استعاره مفهومی، عرفان اسلامی، بت پرستی، ابن عربی، هگل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1465314>

